Opettajalle

Kengurun pussi -kirjassa **on viidennelle ja kuudennelle luokalle tarkoitetut standardoidut oikeinkirjoitustaitoja mittaavat kirjoitustestit. Niitä voidaan käyttää myös näitä seuraavien luokka-asteiden testaamiseen syksyllä.** Kuudennen luokan alussa viidennen luokan testi antaa osviittaa siitä, mitä oppilaille kannattaa opettaa kuudennella luokalla. Kuudennen luokan testi taas on erinomainen väline uusien yläkoululaisten kirjoitustaitojen mittaamisessa. **Testit sopivat myös vanhempien oppilaiden käyttöön yläkoulun erityisopetuksessa**.

Testit perustuvat kirjan tekijän KT Tuula Merisuo-Stormin tutkimuksiin. Erityishuomio on kiinnitetty siihen, että tekstit olisivat oppilaita kiinnostavia ja motivoivia. Tavoitteena on ollut tehdä mittareita, joiden avulla saadaan opetuksen suunnittelussa tarvittavia tietoja. Kun erityisopettaja tekee testaukset, hän voi helposti antaa palautetta myös luokanopettajalle, koska testistössä on tätä varten tulosraporttilomakkeet.

Kirjan toisessa osassa on alakoulun vanhimpien oppilaiden ja yläkoululaisten opetukseen tarkoitettuja kirjoitustehtäviä. Tehtävissä painottuvat asiat, jotka ovat erityisen vaikeita oppilaille. Koska testien standaroinnissa tuli ilmi, että poikien kirjoitustaidot ovat usein huomattavasti tyttöjen taitoja heikommat, tehtävät on suunniteltu erityisesti poikia kiinnostaviksi.

Useat kirjan tehtävät liittyvät sanomalehtien sisältöihin. Sanomalehti onkin erinomainen väline kirjoituksen ja lukemisen opetuksessa. Se on sisällöltään monipuolinen, ja jokainen löytää sieltä jotain itseään kiinnostavaa. Myös esimerkiksi sarjakuvalehdet voivat olla tehokkaita lukemisen ja kirjoittamisen taitojen opetusvälineitä erityisesti poikia opetettaessa. Siitä, kuinka sarjakuvia voisi käyttää opetuksessa on niin ikään esimerkkejä kirjassa.

Sisältö

Opettajalle 6
1. OSA SANELUKIRJOITUSTESTIT. 7
Sanelukirjoitustestien tekeminen 8
5. LUOKAN SANELUKIRJOITUSTESTI 9
Kengurun pussi ja muita kummallisuuksia 10
Sanelukirjoitustehtävän arviointi 11
Sanelukirjoitustehtävän tulosraportti 14
Opetuksessa painotettavia asioita 16
6. LUOKAN SANELUKIRJOITUSTESTI17
Eläinten ennätyksiä 18
Sanelukirjoitustehtävän arviointi 19
Sanelukirjoitustehtävän tulosraportti 22
Opetuksessa painotettavia asioita 24
2. OSA KIRJOITUSTEHTÄVÄT . . 25
SANOMALEHTIJUTTUJA 26
Brysselin aarre Suomeen 26
Laivahylystä löytyi hopea-aarre 29
Autotalli-verstaasta suuryritykseksi 33
Jules Vernen uskomattomat tarinat. 37
Outoja hotelleja 43
Monenlaisia siltoja 49
TEHTÄVIÄ SANOMALEHDISTÄ. 59
TEHTÄVIÄ SARJAKUVALEHDESTÄ. . . 69

Laivahylystä löytyi hopea-aarre

Galway, Irlanti 23.07.2013

Sukeltajat ovat löytäneet Atlantin pohjassa olevasta laivahylystä yhteensä lähes 2800 hopeaharkkoa. Se on valtava määrä hopeaa, koska yksi harkko painaa 31 kg. Kun sukeltajat onnistuivat pääsemään laivaan, se oli maannut valtameren pohjassa 60 vuotta.

Oli toinen maailmansota, kun rahtilaiva Gairsoppa lähti vuonna 1941 Intiasta kohti Englantia. Myös merellä soudittiin, joten matka oli hyvin vaarallinen. Gairsoppassa oli erittäin painava lasti: rautaa, hopeaa ja teetä. Kun talvinen sää huononi ja polttoaine oli vähissä, laiva joutui hiljentämään vauhtiaan. Silloin se ei enää pysynyt saattueena olleen toisen laivan vauhdissa. Nyt se joutui purjehtimaan yksinään.

Kolme päivää myöhemmin laivaan osui Irlannin edustalla saksalaisesta sukellusveneestä ammuttu torpedo. Maston kaaduttua laivan radioyhteys katkesi, eikä hätäviestiä voitu lähettää. Pian koko laiva painui syvälle jääkylmään veteen.

Laivassa oli 85 merimiestä, mutta vain yksi heistä pelastui. Hän ajelehti merellä pelastusveneessä kaksi viikkoa. Sitten merivirrat vihdoin kuljettivat hänet rannalle.

Vuosikymmenten aikana monet olivat etsineet laivan hylkyä. Tiedettiinhän, että siinä oli ollut arvokas hopealasti. Lopulta vuonna 2011 amerikkalaiset sukeltajat löysivät sen. Hylkyyn pääseminen oli kuitenkin vaikeaa. Se oli 4700 metrin syvyydessä meressä, jonka pinnalla pauhasivat 9 metriä korkeat aallot.

Hopean saaminen hylystä pois vaati erittäin tarkkaa ja huolellista työtä. Hylyn kylkeen leikattiin robottien avulla aukko, jonka kautta arvolasti vähitellen saatiin pujotettua ulos. Vasta nyt, kolmen työntäyteisen vuoden jälkeen kaikki hopea on turvassa. Vaikka työtä on tehty valtavan paljon, se on ollut sen arvoista. Löydetyn hopean arvo on noin 57 miljoonaa euroa.

Näytöstäkustannus Oy

4. Mitä sinä olisit halunnut kysyä Steve Jobsilta?

5. Katso lehdistä tai mainoslehtisistä, minkälaisilla adjektiiveilla kuvataan puhelimia, tietokoneita, taulutietokoneita ym. laitteita.

   Kirjoita adjektiivit viivoille ja merkitse niiden perään pystyviiva. Jos sama adjektiivi tulee uudelleen, merkitse uusi viiva sen perään.

   Laske lopuksi viivat ja merkitse ruutuihin, kuinka monta niitä on yhteensä. Mitä sanaa käytettiin eniten?

6. Valitsemillä olevasta luettelostasi ne asiat, jotka sinun mielestäsi kuvailisivat parhaiten sinun toivepuhelimesi.

Agricola-kustannus Oy

Outoja hotelleja

Kun lähdet ulkomaille, haluaisitko asua korkealla puussa tai syvällä meren pohjassa mieluummin kuin tavallisessa hotellissa? Maailmassa on erikoisia hotelleja mitä kummallisimmissa paikoissa.

Miltä tuntuisi asua puun oksalla kuin lintu pesässään? Puihin rakennettuja pieniä hotelleja on esimerkiksi Saksassa. Baumhaushotelliin kuuluu kahdeksan kaksikerroksista taloa, jotka on rakennettu korkealle puiden oksille. Myös Kanadassa, Havaijilla ja Kiinassa on mahdollista asua oksille rakennetuissa hotelleissa keskellä metsää.

Yhdysvalloissa on vanhasta merenpohjan tutkimusasemasta tehty hotelli. Sinne päästäkseen pitää sukeltaa sukelluspuku päällä syvälle meren pohjalle. Jokaisessa hotellihuoneessa on pyöreä, iso ikkuna, josta voi ihailla vedenalaista elämää. Myös vedenpinnalla voidaan kellua mukavasti pienille lautoille rakennetuissa hotelleissa.

Uudessa Seelannissa voit nukkua vanhassa lentokoneessa. Lentokonehotellissa katselet omassa sängyssäsi maaten koneen ohjaamon lukuisia vipuja ja mittareita. Monissa maissa on vanhoja vankiloita muutettu hotelleiksi. Menisitkö sinä vapaaehtoisesti nukkumaan vankiselliin? Joudut jopa maksamaan siitä, että saat nukkua ahtaassa, epämukavassa selliissä. Minkälaista taas olisi asua yksinäisellä saarella keskellä merta, vanhassa majakassa?

Myös luoliin ja vanhoihin kaivoksiin on rakennettu hotelleja. Ruotsissa voit yöpyä 155 metriä maanpinnan alapuolella vanhassa hopeakaivoksessa. Hotellin mainoksessa sanotaan, että hotellissa on kylmää ja kosteaa, mutta hyvin kaunista. Voit vaeltaa kaivostunneleissa ja ihailla maanalaisia järviä.

Vanhoissa busseissa, junissa ja metroissakin on hotellihuoneita. Voit myös yöpyä iglussa, jurtassa tai intiaanien wigwamissa. Englannissa on mahdollista asua hobittien taloissa. Englannissa voit myös vuokrata vanhan hevoskärryn, jota vetää kaksi hevosta. Niiden vetämänä kuljet verkkaisesti paikasta toiseen ja nukut kärryssä joka yö eri paikassa.

Melkein mihin tahansa on siis mahdollista rakentaa hotelli. Monet ovat kyllästyneet tavallisiin hotelleihin ja haluavat kokea jotain erilaista. Kosteus ja kylmyyskään eivät ole esteenä asiakkaiden saamiselle. Jos erikoista hotellin paikkaa ei ole valmiina, se voidaan rakentaa. Belgiassa on rakennettu valtava, oudonnäköinen puuhevonen, jossa on kymmenen hotellihuonetta. Amerikassa taas voi nukkua jättimäisessä koiratalossa.

Aspicolad/Kustannus Oy

3. Mitkä asiat houkuttelevat ihmisiä kummallisiin hotelleihin?

4. Miksi ihmiset haluavat asua puun oksalla?

5. Kirjoita houkutteleva mainosteksti kuvassa olevalle lentokonehotellille!

Agricola-Kustannus Oy

Monenlaisia siltoja

Kiina, Jiaxing 25.07. 2013

Kiinassa avattiin eilen liikenteelle maailman pisin ja levein riippusilta. Jiashao-silta on yli 10 kilometriä pitkä ja siinä on kahdeksan ajokaistaa.

Maailmassa on monia erikoisia siltoja. Yksi kaikkein erikoisimmista ylittää Saksassa Elbe-joen. Magdenburg-sillalla ei ajeta autolla, vaan sitä pitkin kulkevat isot laivat! Sillan molemmilla reunoilla on lisäksi jalkakäytävät. Laivasiltaa suunniteltiin jo yli 80 vuotta sitten, mutta rakennustyöt alkoivat vasta 2000-luvulla.

Vielä kauemmin kesti ennen kuin toteutettiin Leonardo da Vincin vuonna 1502 suunnittelema silta. Kului viisisataa vuotta ennen kuin hänen piirustustensa mukaan tehty silta rakennettiin Norjaan. Vuodesta 2001 lähtien on voinut kävellä moottoritien yli Da Vinci -siltaa pitkin.

Kiinassa jalankulkijat voivat viettää aikaa ruuhkaisella sillalla erikoisella tavalla. Sillan päälle on rakennettu valtava maailmanpyörä, Tianjin silmä. Maailmanpyörässä on 48 hyttiä, joihin jokaiseen mahtuu kahdeksan ihmistä. Hytelstä aukeavat mahtavat näköalat joka suuntaan. Yhteen maailmanpyörän kierrokseen menee aikaa puoli tuntia. Sinä aikana autot eivät ruuhka-aikaan juuri pääse eteenpäin. Matalalla autoissaan ruuhkassa istuvat ihmiset eivät voi sillan reunojen yli ihailla maisemia. Silti heilläkin aika kuluu rattoisasti 118 metriä korkeaa maailmanpyörää katsellessa.

Usein silta rakennetaan paikkaan, jossa on laivaliikennettä. Kun korkeamastoinen purjevene tai iso laiva ei mahdu sillan alta, silta avataan. Moni suunnittelija on miettinyt miten tämä voitaisiin tehdä mahdollisimman helposti. Ranskassa Gustave-Flaubert -sillan suunnittelijat ratkaisivat ongelman tavallisesta poikkeavalla tavalla. Silta ei aukea keskeltä, vaan koko silta nostetaan korkealle sillan tukipilareita pitkin.

Hollannissa Leeuwardenin sillan toiminta on vielä erikoisempi. Sillan vierellä on jättirobotin käsivarrelta näyttävä laite. Se nostaa sillan ilmaan, kun laiva lähestyy. Autot odottavat sillan alkupäässä kunnes robotti on taas laskenut sillan takaisin paikoilleen.

Lontoossa oleva uusi Rolling Bridge -kävelysilta aukeaa niin ikään erikoisella tavalla. Se pyörähtää toiselle rannalle renkaaksi. Monet tulevat varta vasten katsomaan nokkelasti suunniteltua siltaa. Siksi joka perjantai klo 12 silta kierähtää katsojien iloksi rullalle, vaikka laivoja ei olisikaan tulossa.

Agrinomia Kustannus Oy

5. Minkä sanomalehtiartikkelissa mainitun sillan haluaisit mieluiten nähdä?

6. Kirjoita sanomalehtiartikkeli Magdenburg-sillasta.
Mieti, mikä siinä on erikoista ja tärkeää kertoa.

7. Kirjoita sanomalehtiartikkeli Da Vinci -sillasta.
Mieti, mikä siinä on erikoista ja tärkeää kertoa.

8. Mitkä artikkelissa mainitut sillat eivät vie veden yli? Mitä niiden alla on?

Agricola-kustannus Oy

6. PARITEHTÄVÄ: Urheilija, joka juoksee on juoksija. Kuulanheittäjä heittää kuulaa. Melkein aina eri urheilulajien tekijää tarkoittavissa sanoissa on lopussa -ja tai -jä. Kirjoittakaa vuorotellen viivoille eri urheilulajien tekijöitä tarkoittavia sanoja viivoille.
Keksittekö myös sanoja, jotka loppuivat eri tavalla? Käyttäkää sanomalehteä apuna.
Muistakaa merkitä luetteloon pilkut sanojen väliin.
Kuinka monta keksitte? Keksimme ____ sanaa.

Juoksija, kuulanheittäjä,

7. PARITEHTÄVÄ: Urheiluun liittyvät sanat ovat hyvin usein yhdyssanoja. Joskus ne muodostuvat monesta eri sanasta. Kirjoittakaa viivoille pitkiä urheiluun liittyviä yhdyssanoja.

Kuinka monesta sanasta pisin niistä muodostuu? _____ sanasta

Yleisurheilukilpailutelevisiolähetys,

Agricola-kustannus Oy

TEHTÄVIÄ SARJAKUVALEHDESTÄ

Näitä tehtäviä tehdessäsi tarvitset ***Aku Ankka***-lehtiä

1. Aku Ankan kieli on värikästä ja hauskaa. Siinä on usein hassuja sanoja ja sanontoja. Kirjoita niitä viivoille:

2. Aku Ankassa on usein aika vaikeita sanoja. Mitä sinulle vieraita sanoja löysit? Arvaatko kuitenkin kuvien ja muun tekstin avulla, mitä ne tarkoittavat? Kirjoita sanat ja niiden selitykset viivoille. Jos et millään keksi sanan merkitystä, kysy opettajalta.

Agricola-Kustannus Oy